

Zajímavosti, tipy a triky, informace z jiných oborů

Černý V.¹⁻⁵

¹Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny, Univerzita Karlova v Praze, Lékařská fakulta v Hradci Králové, Fakultní nemocnice Hradec Králové

²Centrum pro výzkum a vývoj, Fakultní nemocnice Hradec Králové

³Klinika anesteziologie, perioperační a intenzivní medicíny, Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem

⁴Department of Anesthesia, Pain Management and Perioperative Medicine, Dalhousie University, Halifax, Nova Scotia, Canada

⁵Technická univerzita v Liberci

Nové „chytré“ telefony mohou dočasně inaktivovat implantované defibrilátory/ kardiovertery (ICD)

Magnet v telefonu iPhone 12 je natolik silný, že může inaktivovat komorové funkce ICD – bylo potvrzeno v experimentu u jednoho pacienta s implantovaným ICD. Přiblížení iPhone 12 k ICD vyvolalo inaktivaci defibrilační funkce. Interakce může být vyvolána i v situaci, kdy je telefon vypnutý. Autoři doporučují nenosit telefon v levé náprsní kapse.

Zdroj: Greenberg JC, Altawil MR, Singh G. Life saving therapy inhibition by phones containing magnets. *Heart Rhythm* 2021 Jan 4; [e-pub]. <https://doi.org/10.1016/j.hrthm.2020.12.032>

Reverze kognitivní dysfunkce v experimentu

Nalezena role prostaglandinu E2 a receptoru EP2 nezbytného pro jeho aktivaci na úrovni makrofágů v mozku. Blokáda receptoru v experimentu na myších zvrátila rozvoj kognitivní dysfunkce a podporuje tezi, že proces deklinace mozkových funkcí je reverzibilní.

Zdroj: Minhas PS, Latif-Hernandez A, McReynolds MR, Durairaj AS, Wang Q, Rubin A, et al. Restoring metabolism of myeloid cells reverses cognitive decline in ageing. *Nature* 2021; 590: 122–128. <https://doi.org/10.1038/s41586-020-03160-0>

Aspirin a prevence kolorektálního karcinomu

Pravidelné užívání aspirinu je spojeno s redukcí rozvoje kolorektálního karcinomu, ale jen za podmínky, že zahájení užívání aspirinu začalo před dosažením 70. roku života. Zahájení prevence užíváním aspirinu po 70. roku života by nemělo být doporučováno, preventivní efekt nebyl prokázán a existuje zvýšené riziko krvácení.

Zdroj: Guo C, Ma W, Drew DA, Cao Y, Nguyen LH, Joshi AD, et al. Aspirin Use and Risk of Colorectal Cancer Among Older Adults. *JAMA Oncol.* Published online January 21, 2021. doi: 10.1001/jamaoncol.2020.7338

I jen jeden alkoholický nápoj denně zvyšuje riziko rozvoje fibrilace síní

Analýza 100 000 osob původně bez fibrilace síní ukázala, že pravidelný denní příjem 12 g alkoholu (ekvivalent např. 120 ml vína nebo „malého“ piva nebo 40 ml „tvrdého“ alkoholu) zvyšuje riziko vzniku fibrilace síní.

Zdroj: Just One Drink a Day Can Raise Risk of Developing Atrial Fibrillation [on-line] [2021-01-14]. Dostupné z: <https://www.medscape.com/viewarticle/944055?src=>

Diabetes mellitus zpomaluje vyprazdňování žaludku – konec mýtu?

V kontrastu s obecně přijímaným názorem, že pacienti s diabetes mellitus (DM) mají zpomalené vyprazdňování žaludku jsou výsledky studie, sledující objem gastrického obsahu s využitím ultrazvuku. Autoři uzavírají, že doba trvání nebo tíže DM nekoreluje s perioperačním obsahem žaludku. Doporučují využívat ultrazvukové vyšetření k detekci objemu žaludečního obsahu u všech pacientů, u kterých máme pochybnosti o míře jejich vyprázdnění.

Zdroj: Presenting at the 2020 virtual annual meeting of the American Society of Anesthesiologists (abstract BOC04).

10 pravidel jak přistupovat k obtížné intubaci

Vynikající článek pro všechny, kteří si chtějí zopakovat základní vzorce uvažování pro úspěšné zajištění obtížných dýchacích cest:

1. U každého pacienta předpokládej „obtížné dýchací cesty“.
2. Ne každý pacient v dechové tísní vyžaduje být intubován.
3. Týmová spolupráce a komunikace je zásadní.
4. Pokud dýchací cesty vypadají na první pohled obtížné, zvažuj jako postup volby fibroskopickou intubaci při vědomí.
5. Poloha pacienta při intubaci je vždy zásadní.

KORESPONDENČNÍ ADRESA AUTORA:

prof. MUDr. Vladimír Černý, Ph.D., FCCM, cernyvla1960@gmail.com

Cit. zkr: Anest intenziv Med. 2021; 32(1): 65–66

6. „People, Place and Things“ – před každou intubací ověř dostupnost personálu, seznam se s místem a ověř pomůcky a jejich dostupnost/umístění v prostoru.
7. Videolaryngoskop (VLS) je účinný, ale není samospasitelný. Dělejte správně i ostatní manévry ke zlepšení vizualizace dýchacích (poloha pacienta apod.).
8. I při řešení obtížných dýchacích cest sleduj „celého pacienta“ a rozvoj případných dalších klinických změn (např. hypotenze).
9. Měj svůj plán od začátku.
10. Extubace u pacienta s obtížnými dýchacími cestami je stejně tak důležitá jako intubace. Měj jasný plán i pro extubaci.

Zdroj: *10 Rules for Approaching Difficult Intubation*. [on-line]. Dostupné z: https://www.anesthesiologynews.com/download/TenRules_ANAM18_WM.pdf

Co bylo první, mozek nebo spánek?

Může být spánek bez mozku? U vodního živočicha s názvem *Hydra vulgaris* byl popsán stav „sleep like“ i při absenci mozku. Evoluce spánku

podle autorů práce není totožná s evolucí mozku, potřeba a schopnost spánku není vázána na přítomnost mozku.

Zdroj: Kanaya HJ, Park S, Kim JH, Kusumi J, Krenenou S, Sawatari E, et al. *A sleep-like state in Hydra unravels conserved sleep mechanisms during the evolutionary development of the central nervous system*. *Science Advances* 2020; 6(41): eabb9415. doi: 10.1126/sciadv.abb9415

Imitace akutního infarktu na EKG po požití jedné malé baterie?

Spolknutí jedné baterie typu AA bylo u mladého muže spojeno s rozvojem změn (elevace ST úseku) na EKG, které byly vyhodnoceny jako projev akutního infarktu. Podobné změny byly popsány po spolknutí více baterií, vznik změn na EKG po požití jedné baterie AA je popsán prvně.

Zdroj: Giannasi G, Nanni V, Nucci A, Paoletti P, Giaccardi M. *Acute ST-Segment Elevation From an Ingested Battery: A Case Report*. *Ann Intern Med*. 2020 [Epub ahead of print 24 November 2020]. doi: 10.7326/L20-1123.